

Lovforslag nr. L 186. Fremsat den 2. maj 1991 af arbejdsministeren (Kirkegaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension

(Omlægning af ægtefællepensionsordningen m.v.)

§ 1

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 5. januar 1988 foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, ændres »§§ 3 og 4« til: »§ 3«.

2. I § 2, stk. 2, ændres »jf. § 8« til: »og som derudover har betalt bidrag svarende til 3 årsbidrag i henhold til § 4a eller § 15, stk. 1«.

3. I § 2, stk. 3, udgår: »uanset bestemmelsen i § 4, stk. 1«.

4. § 4 ophæves.

5. I § 4a, stk. 1 og 2, ændres »§ 19, stk. 3« til: »§ 15, stk. 1«.

6. § 4a, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Årsbidraget i henhold til stk. 1 og 2 for et fuldtidsbeskæftiget medlem udgør 1.166,40 kr.«.

7. Kapitel III affattes således:

»Egenpension

§ 5. Tillægspension i form af egenpension ydes fra det fyldte 67. år, jf. § 9.

§ 6. Til medlemmer, der er indtrådt i ordningen senest den 31. marts 1965, ydes årlig tillægspension af den inden den 1. januar 1982 erhvervede anciennitet, dog højst 17¼ år, jf. § 7, efter følgende skala:

Født i	Årlig pension pr. anciennitetsår
April 1898	600,00 kr.
– 1899	312,00 kr.
– 1900	216,00 kr.
– 1901	168,00 kr.
– 1902	139,20 kr.
– 1903	120,00 kr.
– 1904	111,43 kr.
– 1905	105,00 kr.
Oktober 1905–april 1917	108,00 kr.
April 1918	109,71 kr.
– 1919	111,82 kr.
– 1920	113,74 kr.
– 1921	115,50 kr.
– 1922	117,12 kr.
– 1923	118,62 kr.
– 1924	120,00 kr.
– 1925	119,14 kr.
– 1926	118,34 kr.
– 1927	117,60 kr.
– 1928	116,90 kr.
– 1929	116,25 kr.
– 1930	115,64 kr.
– 1931	115,06 kr.
– 1932	114,51 kr.
– 1933	111,33 kr.
– 1934	108,32 kr.
– 1935	105,47 kr.
– 1936	102,77 kr.
– 1937 og senere	100,20 kr.

Stk. 2. Til medlemmer, der er indtrådt i ordningen den 1. april 1965 eller senere, ydes tillægspension med 60 kr. om året for hvert års

anciennitet, jf. § 7, der er erhvervet i tiden før den 1. oktober 1972, og med 100 kr. om året for hvert års anciennitet, der er erhvervet i tiden fra den 1. oktober 1972 til den 31. december 1981. Der kan i alt højst opnås anciennitet svarende til tiden fra indtrædelsen til 1. januar 1982.

§ 7. For tiden før den 1. januar 1982 svarer et års anciennitet til indbetaling i årets løb af bidrag, jf. § 15, for 11 måneder før det fyldte 60. år og 9 måneder efter dette tidspunkt.

Stk. 2. Bidragsindbetalinger i det enkelte år ud over de i stk. 1 nævnte godskrives medlemmet i andre bidragsår i det omfang, det måtte være nødvendigt for at opnå anciennitet som angivet i stk. 1, eller for at opnå pension som angivet i § 8, stk. 2.

Stk. 3. Uger eller måneder, for hvilke der i medfør af § 15 er betalt 2/3 eller 1/3 bidrag, medregnes forholdsmæssigt.

§ 8. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 1982, ydes en årlig pension på 100 kr. for hvert bidragsbeløb på 396 kr., der indbetales før det fyldte 60. år, og 100 kr. for hvert bidragsbeløb på 324 kr., der indbetales efter dette tidspunkt.

Stk. 2. Efter 1. januar 1982 kan der højst opnås en pension svarende til 11 måneders bidrag om året før det fyldte 60. år og 9 måneders bidrag om året efter dette tidspunkt. Eventuelle overskydende bidrag godskrives efter tilsvarende regler som i § 7, stk. 2.

§ 9. Tillægspension i form af egenpension ydes efter anmodning fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år og udbetales månedsvist forud. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension udbetales enten for længere perioder ad gangen eller som kapitaliserede éngangsbeløb. Regler til bestemmelse af kapitaliseringsværdier fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension med Finanstilsynets godkendelse.

Stk. 2. Den beregnede årlige pension med tillæg af bonuspension afrundes til det nærmeste med 12 delelige kronebeløb.

Stk. 3. Efter det 67. år, kan der for tiden inden anmodningens indgivelse højst ydes 6 måneders tillægspension.

Stk. 4. Ønskes tillægspension udbetalt fra et tidspunkt, der ligger 6 måneder eller mere efter det fyldte 67. år, forhøjes pensionen med 5 pct.

for hvert halve år regnet fra det 67. år, dog ikke ud over det fyldte 70. år.

§ 10. Arbejdsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte regler om beregning og udbetaling af tillægspension, herunder fuld tillægspension for medlemmer efter § 4a eller § 15, jf. dog § 9, stk. 1.«.

8. Kapitel IV affattes således:

» Ydelser ved dødsfald

§ 11. Til efterlevende ægtefæller efter medlemmer af tillægspensionsordningen, der er født den 1. januar 1925 eller senere, og som dør den 1. januar 1992 eller senere, udbetales der ved dødsfaldet et éngangsbeløb.

Stk. 2. Beløbet svarer til den kapitaliserede værdi af en pensionsydelse til den efterlevende ægtefælle. Ved beregningen forudsættes pensionsydelsen udbetalt livsvarigt fra dødsfaldet dog tidligst fra den efterlevende ægtefælles 62. år, og idet der regnes med samme restlevealder for mænd og kvinder.

Stk. 3. Pensionsydelsen, jf. stk. 2, udgør 30 pct. af den egenpension og bonuspension, som det pågældende medlem ved dødsfaldet har optjent ret til.

Stk. 4. Er den efterlevende ægtefælle ikke fyldt 62 år ved dødsfaldet, nedsættes den kapitaliserede ydelse efter aktuarmæssige principper.

Stk. 5. Éngangsbeløbet udbetales til den efterlevende ægtefælle på betingelse af, at ægteskabet har varet i mindst 3 måneder.

Stk. 6. Éngangsbeløb, der ikke er begæret udbetalt senest 5 år efter dødsfaldet, tilfalder Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 12. Ud over beløbet efter § 11 udbetales der til efterlevende ægtefæller, efter medlemmer af tillægspensionsordningen fra fødselsårgangene 1925 – 1940, som dør den 1. januar 1992 eller senere, et éngangsbeløb.

Stk. 2. Beløbet svarer til den kapitaliserede værdi af en pensionsydelse til den efterlevende ægtefælle. Ved beregningen forudsættes pensionsydelsen udbetalt fra dødsfaldet dog tidligst fra den efterlevendes 62. år, og idet der regnes med samme restlevealder for mænd og kvinder, jf. stk. 4.

Stk. 3. Pensionsydelsen, jf. stk. 2, efter et medlem, der er født senest den 31. december 1930, udgør 20 pct. af den egenpension og bonuspension, som det pågældende medlem den 1. januar 1992 har optjent ret til. For medlemmer født i perioden 1. januar 1931 – 31. december 1940 aftrappes procenten jævnt, således at der for medlemmer, der er født den 1. januar 1941 eller senere, ikke beregnes nogen pensionsydelse.

Stk. 4. Ved kapitaliseringen medregnes fra den efterlevende ægtefælles 67. år kun den del af pensionsydelsen efter stk. 3, der sammenlagt med pensionsydelsen efter § 11, stk. 3, overstiger den efterlevendes eventuelle egenpension (inklusive bonuspension), jf. kap. III. Er den efterlevende ved dødsfaldet ikke fyldt 67 år, medregnes ved beregningen af egenpensionen forventede bidrag indtil 67-året, beregnet på grundlag af den forudgående bidragsbetaling.

Stk. 5. For éngangsbeløbet efter denne bestemmelse gælder det samme som nævnt i § 11, stk. 4–6.

§ 13. Til efterlevende ægtefæller efter medlemmer af tillægspensionsordningen, som er født senest den 31. december 1924, og som dør den 1. januar 1992 eller senere, udbetales der ved dødsfaldet dog tidligst ved den efterlevendes 62. år, et éngangsbeløb, jf. stk. 3.

Stk. 2. Til efterlevende ægtefæller, som er født den 1. januar 1930 eller senere, efter medlemmer, der er døde før den 1. januar 1992, udbetales der ved den efterlevendes 62. år et éngangsbeløb, jf. stk. 3.

Stk. 3. Éngangsbeløbene efter stk. 1 og 2, beregnes som den kapitaliserede værdi af en pensionsydelse til den efterlevende ægtefælle, der svarer til halvdelen af afdødes egenpension og bonuspension eller den egenpension og bonuspension, som afdøde ville være berettiget til at få udbetalt fra sit fyldte 67. år på grundlag af de indtil dødsfaldet indbetalte bidrag og bonustilskrivning.

Stk. 4. Ved kapitaliseringen forudsættes pensionsydelsen udbetalt fra dødsfaldet, dog tidligst fra den efterlevende ægtefælles 62. år, jf. stk. 5.

Stk. 5. Ved kapitaliseringen medregnes fra den efterlevende ægtefælles 67. år dog kun den del af pensionsydelsen, jf. stk. 3, der overstiger ægtefællens egenpension (inklusive bonuspension, jf. kap. III). Er den efterlevende ægtefælle ved dødsfaldet ikke fyldt 67 år, medregnes ved

beregningen af egenpensionen forventede bidrag indtil 67-året, beregnet på grundlag af den forudgående bidragsindbetaling.

Stk. 6. Éngangsbeløbene efter stk. 1 og 2, udbetales på betingelse af, at ægteskabet har varet i 10 år, og at afdøde har opnået ret til fuld pension, jf. §§ 6, 7 og 8, for i alt 10 år.

§ 14. Hvor retten til udbetaling af ægtefællepension og bonuspension er opnået før den 1. januar 1992, ydes pensionen efter de hidtil gældende regler. Retten bortfalder ved indgåelse af nyt ægteskab, men genindtræder efter anmodning, hvis ægteskabet ophører.

Stk. 2. Opfylder den efterlevende ægtefælle samtidig betingelserne for at modtage tillægspension i form af egenpension i henhold til kapitel III, har pågældende kun ret til den største af pensionerne.

Stk. 3. Ægtefællepensionen udbetales i øvrigt i overensstemmelse med reglerne i § 9, stk. 1 og 2.

§ 14a. Udbetaling af éngangsbeløb efter §§ 11, 12 og 13 sker efter anmodning fra den berettigede.

Stk. 2. De nærmere regler for beregning af éngangsbeløb efter §§ 11, 12 og 13, samt beregning af egenpension efter § 12, stk. 4 og § 13, stk. 4, fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension, der ligeledes med Finanstilsynets godkendelse fastsætter regler for bestemmelse af kapitaliseringsværdier.«

9. § 15 affattes således:

»**§ 15.** Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter størrelsen af årsbidraget, som er det bidrag, der for beskæftigelse hos samme arbejdsgiver årligt skal betales for et fuldtidsbeskæftiget medlem. Beslutning herom skal godkendes af repræsentantskabet ved simpelt flertal, dog at såvel et flertal af arbejdsgiverrepræsentanter som et flertal af lønmodtagerrepræsentanter skal stemme for beslutningen.

Stk. 2. For medlemmer, der ikke er fuldtidsbeskæftigede, betales der for beskæftigelse hos samme arbejdsgiver enten 2/3, 1/3 eller intet bidrag afhængig af beskæftigelsesomfang.

Stk. 3. For at sikre, at medlemmer med samme beskæftigelsesgrad uanset beskæftigelsesform og aflønningsperiode får indbetalt bidrag af samme størrelse, jf. dog § 4a, fastsætter arbejdsministeren efter forhandling med finans-

ministeren og bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension regler for beregning af bidrag under beskæftigelse hos samme arbejdsgiver, herunder nærmere regler om:

- 1) årsbidragets opdeling på lønperioder, samt de timegrænser, der er afgørende for, hvornår der skal betales fuldt, 2/3, 1/3 eller intet bidrag,
- 2) beregning af det timetal, der lægges til grund for bidragsbetalingen for medlemmer, hvis arbejdstid ikke kendes, og
- 3) bidragets størrelse for persongrupper, der typisk har beskæftigelse hos flere arbejdsgivere inden for en enkelt uge.

Stk. 4. Arbejdsgiveren betaler 2/3 af bidraget og medlemmet 1/3.

Stk. 5. Medlemmer, der bevarer deres medlemskab i medfør af § 2, stk. 2, betaler selv det samlede bidrag efter stk. 1.

Stk. 6. Bidragsbetaling for et medlem ophører ved dettes fyldte 67. år.«.

10. § 16 ophæves.

11. I § 17, stk. 7, ændres »anciennitet i henhold til § 8« til: »pensionsret«.

12. I § 17a, stk. 2, ændres »fuldt bidrag efter § 15, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt.« til: »årsbidrag efter § 15, stk. 1.«

13. I § 18, stk. 2, § 27, stk. 1-5 og § 32, stk. 1 ændres »forsikringsrådet« til: »Finanstilsynet« og »rådet« ændres til: »tilsynet«.

14. § 19, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

15. To steder i § 21, stk. 3, og i § 23, stk. 1, ændres »Fællesrådet for danske Tjenestemænds- og Funktionærorganisationer« til: »Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd«.

16. I § 28, stk. 1, ændres »§ 19, stk. 2 og 3« til: »§ 15, stk. 1 og § 19, stk. 2«.

17. I § 30, stk. 2, ændres »Ulykkesforsikrings-selskaber« til: »Forsikringsselskaber, der tegner arbejdsskadeforsikringer«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1992.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 46 af 7. marts 1964 om Arbejdsmarkedets Tillægspension (Folketingstidende 1963-64, sp. 1820, 1989, 3315 og 3416, tillæg A, sp. 573, tillæg B, sp. 269 og 373, tillæg C, sp. 197) er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 3 af 5. januar 1988.

Tillægspensionsordningen blev oprettet ved lov i 1964 og indeholder dels en egenpensionsordning dels en ægtefællepensionsordning (oprindeligt en enpensionsordning).

Ægtefællepensionen ydes på betingelse af, at den efterlevende ægtefælle er fyldt 62 år, at ægteskabet har varet i mindst 10 år, samt at afdøde havde opnået mindst 10 års anciennitet i tillægspensionsordningen. Ægtefællepensionen udgør det halve af den pension, som afdøde fik udbetalt eller fra det fyldte 67. år ville være berettiget til at få udbetalt. Hvis den efterlevende ægtefælle selv ved 67-året får ret til ATP-pension, kan han/hun kun få den største af pensionerne.

I de senere år har ATP's ægtefællepensionsordning været udsat for en del kritik gående på, at den løbende ægtefællepension er lille, at udbetalingen ofte kommer lang tid efter dødsfaldet, og at der ikke kommer noget til udbetaling, hvis der efterlades en ægtefælle, der ikke opfylder de nuværende stramme betingelser for at modtage ægtefællepension.

På denne baggrund foreslås ægtefællepensionsordningen ændret efter følgende hovedretningslinier:

1. De nuværende stramme betingelser for at oppebære ægtefællepension ophæves eller lempes meget væsentligt, således at fx kravet til ægteskabets varighed svarer til, hvad der gælder i sammenlignelige ordninger fx i pensionskasser.
2. Ægtefællepensionen udbetales altid som et kapitaliseret beløb.
3. Det kapitaliserede beløb beregnes som en procentdel af den egenpension (inklusive bonuspension), afdøde var berettiget til ved dødsfaldet på grundlag af de indbetalte bidrag. Denne pension sættes derefter i forhold til den efterlevendes sandsynlige restlevealder efter sædvanlige aktuarmæssige principper, idet der regnes med samme restle-

vealder for mænd og kvinder. Dvs., at i takt med at restlevealderen falder, falder også det kapitaliserede beløb.

4. Udbetalingen finder altid sted ved dødsfaldet. Der er altså ikke længere tale om, at efterlevende ægtefæller, der endnu ikke er fyldt 62 år, skal vente til det fyldte 62. år, men for disse diskonteres beløbet efter forskellen mellem deres alder og det 62. år. Det vil sige, at kapitalværdien beregnes efter aktuarmæssige principper og indebærer, at en 62-årig og derover får udbetalt det fulde kapitaliserede beløb, en 61-årig får udbetalt en smule mindre, medens en 40-årig får udbetalt et noget mindre beløb. Virkningen heraf er, at værdien af de udbetalte beløb er den samme for en 40-årig og en 62-årig efterladt. Hvis der blev udbetalt det samme beløb i kroner ville der være tale om en begunstigelse af de yngre efterladte (overførsel af midler fra de ældre til de yngre) og ordningen ville ikke kunne holdes indenfor de gældende økonomiske rammer.
5. Den nuværende ægtefællepensionsordning koster ca. 12 pct. af ATP-bidragene. Det er regeringens opfattelse, at den nye ordning bør holdes indenfor de samme økonomiske rammer. Ophævelsen af de nuværende stramme betingelser for at oppebære ægtefællepension, navnlig samordningsreglen, er imidlertid meget kapitalkrævende. Derfor foreslås det på baggrund af ATP's beregninger, at den ægtefællepension, som danner grundlag for det kapitaliserede beløb, beregnes som 30 pct. af afdødes egenpension i stedet for de nuværende 50 pct. Der lægges med andre ord afgørende vægt på at bevare værdien af egenpensionen, som er ATP's absolutte hovedformål.
6. Personer på 62 år og derover har dog en berettiget forventning om en ægtefællepension beregnet på grundlag af de hidtidige 50 pct. Det samme gælder – men dog i aftagende grad – de aldersklasser, der i dag er nogle år yngre end 62 år.

Der foreslås derfor en overgangsordning for disse grupper i form af et supplerende éngangsbeløb, ydet under de hidtidige betingelser, som bringer de pågældende op på et kapitaliseret beløb svarende til en ægtefællepension på 50 pct. af egen-

pensionen. Beløbet aftrappes for medlemmer under 62 år, for helt at bortfalde for medlemmer der i dag ikke er fyldt 52 år.

7. En ægtefællepensionsordning efter de ovennævnte principper vil dels i videst muligt omfang fjerne den nuværende utilfredshed med ægtefællepensionsordningen, dels vil den, indenfor de relativt beskedne rammer, der er afsat til dette formål, kunne give et ikke ubetydeligt éngangsbeløb til den efterlevende, som de pågældende vil have større glæde af end et beskedent årligt pensionsbeløb.

Ved et pensionsniveau på ca. 30 pct., jf. foran pkt. 5, vil der efter de foreløbige beregninger kunne blive tale om udbetaling af op imod 38.000 kr. til den jævnaldrende efterlevende efter en 62-årig, medens den jævnaldrende efterlevende efter en 55-årig vil få op imod 31.000 kr. Hertil kommer værdien af overgangsordningen for de personer, som efter de gamle betingelser ville være berettigede til en ægtefællepension på 50 pct. Den jævnaldrende efterlevende efter en 62-årig vil inklusiv overgangsordning få op imod 64.000 kr., og den jævnaldrende efterlevende efter en 55-årig vil få op imod 40.000.

Samtidig hermed foreslås det, at bestemmelsen om timegrænser og ATP-bidragets størrelse udgår af loven og erstattes af et årsbidrag. Herudover foreslås visse andre justeringer. Der henvises herom til bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Lovforslaget har været til høring i ATP, DA, LO, FTF, AC, SALA, FR-Fællesrepræsentationen, Ligestillingsrådet, Landsforeningen Ældre Sagen, Kommunernes Landsforening, Amdsrådsforeningen med flere.

ATP har bl.a. peget på følgende problemer i forslaget:

- 1) Ydelsen bliver alt andet lige højere, jo nærmere dødsfaldet kommer pensionsalderen.
- 2) Diskonteringsprincippet tager udgangspunkt i den efterlevendes fyldte 62. år, og konsekvenserne heraf må antages at give forståelsesproblemer og forekomme urimelige ud fra de hensyn, éngangsbeløbet skal tilgodese.

Af de indkomne høringsvar fremgår bl.a. at LO, FTF og SALA henholder sig til ATP's høringsvar. Landsforeningen Ældre Sagen har blandt andet anmodet om, at éngangsbeløbet beregnes på grundlag af indbetalinger parallelt med fastsættelsen af egenpensionen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Omlægningen af ægtefællepensionsordningen får

aktuarmæssige og administrative konsekvenser for ATP.

Omlægning fra en løbende ægtefællepensionsordning til udbetaling af éngangsbeløb får økonomiske konsekvenser for udbetaling af ydelser efter lov om social pension. I beregning af grundbeløb til førtidspensioner vil afkastet af éngangsbeløbet indgå. I indtægtgrundlaget for beregning af tillæg til førtids- og folkepensionister, og ved tilkendelse af behovsbestemt pension, skal medregnes det forventede afkast af beløbet.

Efter pensionsbeskatningslovens § 2, nr. 3, anses Arbejdsmarkedets Tillægspension som en pensionsordning med løbende udbetalinger. Omlægningen fra løbende udbetalinger til éngangsbeløb medfører, at pensionsbeskatningsloven skal tilpasses omlægningen af ægtefællepensionsordningen. Skatteministeren vil i næste folketingsssamling fremsætte lovforslag om ændring af pensionsbeskatningsloven.

Forslaget om *indførelse af årsbidrag* vil, afhængig af de timegrænser som måtte blive fastsat, indebære, at der skal betales fuldt ATP-bidrag for flere lønmodtagere, end det er tilfældet i dag, og tilsvarende større udgifter efter andre ordninger, der beregnes ud fra ATP-bidrag.

Kommunaløkonomiske konsekvenser

Forslaget medfører ikke umiddelbart øgede udgifter for kommunerne eller amterne, men også for dem vil de timegrænser, som måtte blive fastsat, indebære, at der skal betales fuldt ATP-bidrag for flere lønmodtagere, end det er tilfældet i dag, og tilsvarende større udgifter efter andre ordninger, der beregnes ud fra ATP-bidrag.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, og 3.

Ændringerne er redaktionelle.

Til nr. 2.

Ændringen er dels redaktionel, dels et udtryk for, at der stadig må være et krav om en forudgående bidragsindbetaling af en vis størrelse.

Til nr. 4.

§ 4 kan ophæves, idet litra a kun har teknisk interesse og litra b og c er dækket af lovforslagets § 15.

Til nr. 5.

Ændringen er en følge af, at § 19, stk. 3, ophæves.

Til nr. 6.

§ 4a, stk. 4, i den gældende lov er flyttet til forslagens § 10.

Til nr. 7.

Lovens pensionsafsnit er senest blevet ajourført med pensionsatserne fra 1972. Det foreslås derfor nu at revidere afsnittet, dels med de seneste satser, dels med de siden 1982 gældende beregningsregler, jf. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 695 af 13. oktober 1987.

Til § 5.

Reglen i stk. 2, i den gældende lov, om at fuld tillægspension udgør 4.008 kr., har ingen praktisk betydning, og kan ophæves, jf. dog bemærkningerne til forslagens § 10.

Til § 6.

Af § 6 fremgår reglerne for beregning af pension for så vidt angår den anciennitet, der er erhvervet før 1. januar 1982. Ancienniteten beregnes efter reglerne i § 7.

For medlemmer indtrådt i ATP-ordningen før den 1. april 1965 gælder pensionskalaen i stk. 1 med den særlige begunstiggelse af de ældste medlemmer. For de medlemmer, der er indtrådt den 1. april 1965 eller senere, beregnes pensionen med 60 kr. om året pr. års anciennitet erhvervet før 1. oktober 1972 og 100 kr. om året for tiden derefter, men inden 1. januar 1982.

Til § 7.

Reglerne for beregning af anciennitet på grundlag af bidrag indbetalt før 1. januar 1982 fremgår af § 7. Et års anciennitet opnås ved indbetaling af 11 måneders bidrag før det fyldte 60. år og af 9 måneders bidrag efter dette tidspunkt. Overskydende bidrag godskrives i bidragsår, hvor der ikke er opnået fuld anciennitet.

Til § 8.

For tiden efter 1. januar 1982 beregnes pensionen direkte på grundlag af de indbetalte bidrag. Der er herved alene sket en teknisk forenkling af pensionsberegningen, idet der erhverves samme pension pr. bidragskrone efter 1. januar 1982, som hidtil havde været gældende for medlemmer indtrådt i ordningen den 1. april 1965 eller senere.

Til § 9.

Forslaget omhandler udbetalingsreglerne, som foreslås ændret på 2 punkter:

- a) Efter forslaget træder pensionsretten i kraft den 1. i måneden efter det fyldte 67. år og ikke som nu på fødselsdagen. Der tilsigtes herved en forenkling af reglerne, der i øvrigt kommer til at svare til reglerne for folkepension.
- b) Efter de nugældende regler i § 9 kan bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension bestemme, at pensionsbeløb under 10 pct. af den fulde tillægspension kan udbetales for længere perioder ad gangen end den normale månedsvise udbetaling. Reglen virker på den måde, at hele ydelsen (dvs. pension med tillæg af bonus) udbetales årsvis, når pensionsbeløbet isoleret set ligger under den fastsatte grænse, p.t. 1.080 kr. om året. Er pensionsbeløbet på 1.080 kr. eller derover, udbetales ydelsen månedsvis. På grund af pensionsbeløbenes varierende størrelse vil pensionister med samme ydelser (pension og bonus) kunne have forskellige udbetalingsterminer.

Forslaget tager sigte på en forenkling, således at det er størrelsen af den samlede ydelse (pension og bonus), der er afgørende for, om der skal ske udbetaling for længere perioder ad gangen.

Forslaget giver endvidere bestyrelsen mulighed for at lade ydelser af ringe størrelse udbetale som kapitaliserede éngangsbeløb. Bestyrelsen fastlægger beløbsgrænserne både for årsvis udbetaling og for udbetaling af kapitaliserede beløb.

Til § 10.

Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 4a, stk. 4, og udvides ved, at arbejdsministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan fastsætte regler om beregning og udbetaling af tillægspension, herunder fuld tillægspension for andre end § 4a medlemmer.

Til nr. 8.

Det foreslås at ophæve den nuværende aldersgrænse for ægtefællen på 62 år. Også yngre efterladte vil for fremtiden kunne modtage éngangsbeløb.

Det foreslås endvidere at ophæve anciennitetskravet på 10 år. Også bidragsindbetalinger i en kortere periode vil altså kunne danne grundlag for ægtefællepension.

Endelig foreslås det at nedsætte kravet til ægteskabets varighed fra de nuværende 10 år til 3 måneder.

Reglen, om at den efterladte ægtefælle kun var berettiget til enten egenpension eller ægtefællepension, har været oplevet som særligt uretfærdig og foreslås derfor ophævet.

Til § 11.

Bestemmelsen gælder for efterladte efter medlemmer, der er under 67 år den 1. januar 1992.

Ægtefællepensionen efter medlemmer, der dør efter lovens ikrafttræden, kapitaliseres ved forsikringsbegivenhedens indtræden.

Til § 12.

Ved omlægning af ægtefællepensionsordningen vil nogle af de lidt ældre medlemmer blive dårligere stillet i forhold til den tidligere ordning, idet den pensionsret, der kapitaliseres, nedsættes fra 50 pct. til 30 pct. af den egenpension og bonuspension, som det pågældende medlem ved dødsfaldet har optjent ret til. For de ældste medlemmer svarer éngangsbeløbet efter § 11 tilsammen med éngangsbeløbet efter § 12 til den kapitaliserede værdi af den ved omlægningen optjente ægtefællepension på 50 pct.

Til efterladte efter medlemmer, der den 1. januar 1992 er mellem 52 og 67 år, udbetales der efter forslaget et supplerende éngangsbeløb, hvis medlemmet er død efter den 1. januar 1992.

For efterlevende efter medlemmer, der er mellem 62 og 67 år ved lovens ikrafttræden, kapitaliseres værdien af 20 pct. af den egenpension og bonuspension, som medlemmet havde optjent ret til den 1. januar 1992.

For efterlevende efter medlemmer, der ved lovens ikrafttræden er mellem 52 og 62 år ved dødsfaldet, nedtrappes beløbet, og bortfalder helt for medlemmer, der er født den 1. januar 1941 eller senere.

Samordningsreglen i § 11, stk. 2 i de nugældende regler bevares i overgangsordningen, hvorimod fx den eksisterende betingelse om 10 års ægteskab for opnåelse af ægtefællepension erstattes af et krav om ægteskab i 3 måneder.

Beløbet udbetales til den efterlevende ægtefælle ved forsikringsbegivenhedens indtræden, dvs. ved dødsfaldet.

Til §§ 13 og 14.

For medlemmer af ATP-ordningen, som ikke bliver omfattet af den nye ordning i § 11 og den dertil knyttede overgangsordning i § 12, fordi de ved lovens ikrafttræden enten var over 67 år eller var afgået ved døden, kan der foreligge følgende 3 situationer:

- a) medlemmer, der er 67 år ved lovens ikrafttræden, og dør efter denne dato
- b) medlemmet er død før lovens ikrafttræden og den efterlevende har efter de nuværende regler en ret til ægtefællepension ved det fyldte 62. år
- c) medlemmet er død før lovens ikrafttræden og den efterlevende ægtefælle er på dette tidspunkt fyldt 62 år.

I situation a) og b) foreslås det, at de eller deres efterlevende ægtefæller bevarer de hidtidige rettigheder alene med den ændring, at ægtefællepensionen på 50 pct. af egenpensionen udbetales som et éngangsbeløb. Betingelserne er også uændrede på det punkt, at beløbet først udbetales ved den efterlevendes 62. år.

I situation c) er den efterlevende ægtefælle begyndt at få udbetalt løbende ægtefællepension og udbetalingen heraf fortsættes uændret. Dog vil den foreslåede regel om kapitalisering af småbeløb i § 9 også kunne finde anvendelse i disse tilfælde.

Til nr. 9.

Ved ATP-ordningens indførelse i 1964 blev størrelsen af bidragene fastsat således, at en fuldt beskæftiget månedslønnet og en fuldt beskæftiget ugelønnet på det nærmeste betalte samme årsbidrag. Månedsbidraget blev derfor fastsat til 4 ugebidrag.

Siden 1964 er feriens længde forøget fra 3 til 5 uger, og den ugentlige arbejdstid er i samme periode nedsat fra 45 timer til 37 timer pr. 1. september 1990.

Ferieforlængelsen, forkortelsen af den ugentlige arbejdstid, samt andre ændringer på arbejdsmarkedet, herunder ændringer i beskæftigelsesformer og aflønningsperioder, har medført, at visse lønmodtagere i dag får indbetalt et mindre bidrag i forhold til andre grupper, som de i øvrigt kan sammenlignes med. Typisk er det gået ud over de ugelønnede og de deltidsbeskæftigede.

Da det endvidere er vanskeligt for arbejdsgiverne at placere visse af de forskellige beskæftigelsesformer og aflønningsperioder under de to nuværende bidrag – uge- og månedsbidraget – er det ønskeligt, at der indføres en mere fleksibel ordning. Det kan herved sikres, at der for lønmodtagere med samme beskæftigelsesgrad indbetales bidrag af samme størrelse.

Det foreslås derfor, at der i loven – både i § 15 og i § 4a – indføres et årsbidrag, der ved lovens ikrafttræden udgør 2.332,80 kr. for § 15-medlemmer og 1.166,40 kr. for § 4a-medlemmer. De nærmere regler for timegrænser, bidragenes størrelse for forskellige aflønningsperioder og opgørelse af lønperiodens timental m.v. fastsættes ved bekendtgørelse efter forhandling med finansministeren og ATP's bestyrelse. Ændring af timegrænserne m.v. må således ske under hensyn til statens og kommunernes muligheder for at finansiere de heraf følgende merudgifter.

Det foreslås, at kompetencen til at fastsætte størrelsen af årsbidraget efter lovforslagets § 15, stk. 1, henlægges til bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Fremgangsmåden er identisk med de regler, der gælder i dag for ændring af det ordinære (opskrevne) ATP-bidrag.

Årsbidraget efter § 4a udgør de ovennævnte 1.166,40 kr. og kan kun ændres ved lov.

Det er tanken, at timegrænserne, samtidig med at de fastsættes ved bekendtgørelse, vil kunne reguleres i overensstemmelse med den nedsættelse af den normale arbejdstid, der har fundet sted siden 1964. Målet kunne derfor være timegrænser for de ugelønnede på 9, 18 og 27 timer. På tilsvarende måde vil timegrænserne for lønmodtagere med andre aflønningsperioder kunne fastsættes.

Når et medlem er beskæftiget hos samme arbejdsgiver med et timetal, der mindst svarer til timegrænsen for fuldt bidrag, anses medlemmet for fuldtidsbeskæftiget i ATP-lovens forstand.

Det er fortsat en betingelse for bidragspligten, at der foreligger en beskæftigelse af et vist omfang. Den foreslåede ophævelse af lovens § 4, hvor mindstetimegrænserne er nævnt, er derfor ikke udtryk for nogen realitetsændring på dette punkt.

Det er tanken, at der ved opdelingen af årsbidraget på lønperioder, jf. forslaget til ny § 15, stk. 3, litra a, skal tages hensyn til, at de to bidragstyper, uge- og månedsbidraget, ikke længere er fyldstgørende, idet lønmodtagergrupper fx 14-dages-lønnede og time-lønnede med månedsvis lønudbetaling siden 1964 har fået et ikke uvæsentligt omfang.

Herudover vil der kunne tages højde for ferieforlængelsen fra 3 til 5 uger. Målet er, at ugebidraget fastsættes på en sådan måde, at 45½ ugebidrag (mod hidtil 48) kommer til at svare til et fuldt årsbidrag.

Hensigten med indførelse af et årsbidrag er at give mulighed for, at lønmodtagere med samme beskæftigelsesgrad får indbetalt bidrag af tilnærmelsesvis samme størrelse. Dette skal gælde, uanset fx aflønningsperiodens længde, om de pågældende modta-

ger feriegodtgørelse eller løn under ferie, om de pågældende har en svingende arbejdstid som blandt andet holddriftsarbejdere, og uanset om de pågældende har et nedsat timetal på grund af en ubekvem arbejdstid. Det kan derfor være nødvendigt, at der for visse beskæftigelsesforhold fastsættes særlige regler for beregningen af det timetal, der lægges til grund for bidragsbetalingen.

Til nr. 10.

Bestemmelsen kom ind i 1964 for at sikre finansiering af ægtefællepension, og er nu overflødig.

Til nr. 11.

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 12.

Ændringen er en konsekvens af ændringen af § 15.

Til nr. 13.

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 14.

Bestemmelsen erstattes af ændringen af § 15, stk. 1.

Til nr. 15 og 16.

Ændringerne er redaktionelle.

Til nr. 17.

Ændringen er redaktionel.

Til § 2

Det foreslås at loven træder i kraft den 1. januar 1992.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

I lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. lovbekendtgørelse nr. 3 af 5. januar 1988 foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, ændres »§§ 3 og 4« til: »§ 3«.

§ 2. Medlemmer af Arbejdsmarkedets Tillægspension er, jf. dog §§ 3 og 4,

- a) lønmodtagere i alderen 16–66 år, der er beskæftiget her i landet;
- b) danske lønmodtagere i alderen 16–66 år, der er beskæftiget i udlandet for den danske stat, danske virksomheder og institutioner samt på danske skibe.

2. I § 2, stk. 2, ændres »jf. § 8« til: »og som derudover har betalt bidrag svarende til 3 årsbidrag i henhold til § 4a eller § 15, stk. 1«.

§ 2. ---

Stk. 2. Personer, der som lønmodtagere i henhold til stk. 1 har været medlemmer af tillægspensionsordningen sammenlagt i mindst 3 år, jf. § 8, kan efter eget ønske bevare deres medlemskab, selv om de måtte overgå til selvstændig erhvervsvirksomhed. De nærmere regler herom fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

3. I § 2, stk. 3, udgår: »uanset bestemmelsen i § 4, stk. 1«.

§ 2. ---

Stk. 3. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med de interesserede arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer regler, der sikrer, at persongrupper, der typisk har beskæftigelse hos flere arbejdsgivere inden for en enkelt uge (løsarbejdere), omfattes af ordningen uanset bestemmelsen i § 4, stk. 1.

4. § 4 ophæves.

§ 4. Undtaget fra medlemskab i Arbejdsmarkedets Tillægspension er:

- a) lønmodtagere, der er født den 28. februar 1898 eller tidligere;
- b) lønmodtagere med en ugentlig arbejdstid hos samme arbejdsgiver under 10 timer eller – såfremt de er månedslønnede – med en månedlig arbejdstid hos samme arbejdsgiver under 43½ timer, jf. dog § 2, stk. 3;
- c) lønmodtagere, hvis arbejdstid ikke kendes, såfremt den ugentlige eller månedlige indtægt hos samme arbejdsgiver udgør et beløb, der ligger under 10 henholdsvis 43½ gange den gennemsnitlige timeløn for ikke-faglærte mandlige, respektive kvindelige, arbejdere i hele landet (incl. dyrtidstillæg, men bortset fra alle andre tillæg) som offentliggjort af Danmarks Statistik hvert år for april kvartal.

5. I § 4a, stk. 1 og 2, ændres »§ 19, stk. 3« til: »§ 15, stk. 1«.

§ 4a. I kollektive overenskomster og aftaler, som en minister eller en kommunal myndighed har indgået eller godkendt, og som er opsagt eller kan opsiges til udløb senest med udgangen af 1987, kan det inden dette tidspunkt aftales, at de pr. 1. januar 1982 gældende bidragssatser ikke skal kunne forhøjes efter bestemmelsen i § 19, stk. 3.

Stk. 2. I almindelige bestemmelser om løn- og arbejdsforhold, som en offentlig myndighed har fastsat eller godkendt i perioden fra 1. januar til 31. december 1987, kan det bestemmes, at de pr. 1. januar 1982 gældende bidragssatser ikke skal kunne forhøjes efter bestemmelsen i § 19, stk. 3.

6. § 4a, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Årsbidraget i henhold til stk. 1 og 2 for et fuldtidsbeskæftiget medlem udgør 1.166,40 kr.«.

§ 4a. - - -

Stk. 4. Arbejdsministeren fastsætter efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension regler om beregning og udbetaling af tillægspension, herunder fuld tillægspension, for de medlemmer, der er nævnt i stk. 1-3.

7. Kapitel III affattes således:

»Egenpension

§ 5. Tillægspension i form af egenpension ydes fra det fyldte 67. år, jf. § 9.

§ 6. Til medlemmer, der er indtrådt i ordningen senest den 31. marts 1965, ydes årlig tillægspension af den inden den 1. januar 1982 erhvervede anciennitet, dog højst 17¾ år, jf. § 7, efter følgende skala:

Født i	Årlig pension pr. anciennitetsår
April 1898	600,00 kr.
– 1899	312,00 kr.
– 1900	216,00 kr.
– 1901	168,00 kr.
– 1902	139,20 kr.
– 1903	120,00 kr.
– 1904	111,43 kr.
– 1905	105,00 kr.
Oktober 1905–april 1917	108,00 kr.
April 1918	109,71 kr.
– 1919	111,82 kr.
– 1920	113,74 kr.
– 1921	115,50 kr.
– 1922	117,12 kr.
– 1923	118,62 kr.
– 1924	120,00 kr.
– 1925	119,14 kr.
– 1926	118,34 kr.
– 1927	117,60 kr.
– 1928	116,90 kr.
– 1929	116,25 kr.
– 1930	115,64 kr.
– 1931	115,06 kr.
– 1932	114,51 kr.
– 1933	111,33 kr.

– 1934	108,32 kr.
– 1935	105,47 kr.
– 1936	102,77 kr.
– 1937 og senere	100,20 kr.

Stk. 2. Til medlemmer, der er indtrådt i ordningen den 1. april 1965 eller senere, ydes tillægspension med 60 kr. om året for hvert års anciennitet, jf. § 7, der er erhvervet i tiden før den 1. oktober 1972, og med 100 kr. om året for hvert års anciennitet, der er erhvervet i tiden fra den 1. oktober 1972 til den 31. december 1981. Der kan i alt højst opnås anciennitet svarende til tiden fra indtrædelsen til 1. januar 1982.

§ 7. For tiden før den 1. januar 1982 svarer et års anciennitet til indbetaling i årets løb af bidrag, jf. § 15, for 11 måneder før det fyldte 60. år og 9 måneder efter dette tidspunkt.

Stk. 2. Bidragsindbetalinger i det enkelte år ud over de i stk. 1 nævnte godskrives medlemmet i andre bidragsår i det omfang, det måtte være nødvendigt for at opnå anciennitet som angivet i stk. 1, eller for at opnå pension som angivet i § 8, stk. 2.

Stk. 3. Uger eller måneder, for hvilke der i medfør af § 15 er betalt 2/3 eller 1/3 bidrag, medregnes forholdsmæssigt.

§ 8. Af bidrag, der vedrører tiden fra den 1. januar 1982, ydes en årlig pension på 100 kr. for hvert bidragsbeløb på 396 kr., der indbetales før det fyldte 60. år, og 100 kr. for hvert bidragsbeløb på 324 kr., der indbetales efter dette tidspunkt.

Stk. 2. Efter 1. januar 1982 kan der højst opnås en pension svarende til 11 måneders bidrag om året før det fyldte 60. år og 9 måneders bidrag om året efter dette tidspunkt. Eventuelle overskydende bidrag godskrives efter tilsvarende regler som i § 7, stk. 2.

§ 9. Tillægspension i form af egenpension ydes efter anmodning fra den 1. i måneden efter det fyldte 67. år og udbetales månedsvis forud. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan dog bestemme, at mindre pensionsbeløb med tillæg af bonuspension udbetales enten for længere perioder ad gangen eller som kapitaliserede éngangsbeløb. Regler til bestemmelse af kapitaliseringsværdier fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension med Finanstilsynets godkendelse.

Stk. 2. Den beregnede årlige pension med til-

læg af bonuspension afrundes til det nærmeste med 12 delelige kronebeløb.

Stk. 3. Efter det 67. år, kan der for tiden inden anmodningens indgivelse højst ydes 6 måneders tillægspension.

Stk. 4. Ønskes tillægspension udbetalt fra et tidspunkt, der ligger 6 måneder eller mere efter det fyldte 67. år, forhøjes pensionen med 5 pct. for hvert halve år regnet fra det 67. år, dog ikke ud over det fyldte 70. år.

§ 10. Arbejdsministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætte regler om beregning og udbetaling af tillægspension, herunder fuld tillægspension for medlemmer efter § 4a eller § 15, jf. dog § 9, stk. 1.«.

Kapitel III

Tillægspensionens størrelse¹⁾

§ 5. Tillægspension ydes fra det fyldte 67. år, jf. §§ 9 og 10.

Stk. 2. Fuld tillægspension udgør 4.008 kr. årlig, jf. dog § 19, stk. 2, og regler fastsat efter § 4a, stk. 4.

§ 6. Til medlemmer, der er indtrådt i ordningen senest 31. marts 1965, ydes tillægspension efter følgende anciennitetsskala, jf. § 8:

Årlig tillægspension kr.

Anciennitet ved det fyldte 67. år.

35 år eller derover	4.008
34 år	3.912
33 år	3.816
32 år	3.720
31 år	3.624
30 år	3.528
29 år	3.432
28 år	3.336
27 år	3.240
26 år	3.084
25 år	2.928
24 år	2.772
23 år	2.616
22 år	2.460
21 år	2.304
20 år	2.160
19 år	2.052
18 år	1.944
17 år	1.836
16 år	1.728
15 år	1.620

14 år	1.512
13 år	1.404
12 år	1.296
11 år	1.188
10 år	1.080
9 år	972
8½ år	918
8 år	840
7 år	780
6 år	720
5 år	696
4 år	672
3 år	648
2 år	624
1 år	600

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte medlemmer, som ikke ved det fyldte 67. år har opnået den til deres indtrædelsesalder svarende anciennitet, dog højst 40 år, har kun ret til en forholdsmæssig andel af den tillægspension, pågældende ville have ret til, hvis han havde opnået denne anciennitet.

§ 7. Til medlemmer, der er indtrådt i ordningen i perioden 1. april 1965–30. september 1972, ydes tillægspension med 60 kr. for hvert års anciennitet, jf. § 8, der er opnået før 1. oktober 1972, og 100 kr. for hvert års anciennitet, der opnås efter denne dato, dog højst 4.008 kr. årlig.

Stk. 2. Til medlemmer, der indtræder i ordningen 1. oktober 1972 eller senere, ydes tillægspension med 100 kr. for hvert års anciennitet, jf. § 8, dog højst 4.008 kr. årlig.

§ 8. Et års anciennitet opnås af medlemmer, der ikke er fyldt 60 år, ved indbetaling i årets løb af bidrag, jf. § 15 eller § 4a, for 44 uger eller 11 måneder og af medlemmer, der er fyldt 60 år, ved indbetaling af bidrag for 36 uger eller 9 måneder.

Stk. 2. Bidragsindbetalinger i det enkelte år udover de i stk. 1 nævnte godskrives medlemmet i andre bidragsår i det omfang, det måtte være nødvendigt for at opnå fuld anciennitet som angivet i stk. 1.

Stk. 3. Et medlem kan ikke sammenlagt opnå større anciennitet end svarende til forskellen mellem medlemmets alder ved indtrædelse i ordningen og det fyldte 67. år.

Stk. 4. Uger eller måneder, for hvilke der i medfør af § 15 eller § 4a er betalt ⅔ eller ½ bidrag, medregnes forholdsmæssigt.

§ 9. Tillægspension ydes efter begæring fra det fyldte 67. år og udbetales månedsvis forud. Den beregnede årlige pension afrundes til det nærmeste med 12 delelige kronebeløb. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension kan bestemme, at pensionsbeløb under 10 pct. af den fulde tillægspension udbetales for en længere periode ad gangen.

Stk. 2. Indgives begæring efter det 67. år, kan der for tiden inden begæringens indgivelse højest ydes 6 måneders tillægspension.

§ 10. Begæres tillægspension udbetalt fra et tidspunkt, der ligger 6 måneder eller mere efter det fyldte 67. år, forhøjes pensionen med 5 pct. for hvert halve år regnet fra det 67. år, dog ikke ud over det fyldte 70. år.

8. Kapitel IV affattes således:

»Ydelser ved dødsfald

§ 11. Til efterlevende ægtefæller efter medlemmer af tillægspensionsordningen, der er født den 1. januar 1925 eller senere, og som dør den 1. januar 1992 eller senere, udbetales der ved dødsfaldet et éngangsbeløb.

Stk. 2. Beløbet svarer til den kapitaliserede værdi af en pensionsydelse til den efterlevende ægtefælle. Ved beregningen forudsættes pensionsydelsen udbetalt livsvarigt fra dødsfaldet dog tidligst fra den efterlevende ægtefælles 62. år, og idet der regnes med samme restlevealder for mænd og kvinder.

Stk. 3. Pensionsydelsen, jf. stk. 2, udgør 30 pct. af den egenpension og bonuspension, som det pågældende medlem ved dødsfaldet har optjent ret til.

Stk. 4. Er den efterlevende ægtefælle ikke fyldt 62 år ved dødsfaldet, nedsættes den kapitaliserede ydelse efter aktuarmæssige principper.

Stk. 5. Éngangsbeløbet udbetales til den efterlevende ægtefælle på betingelse af, at ægteskabet har varet i mindst 3 måneder.

Stk. 6. Éngangsbeløb, der ikke er begæret udbetalt senest 5 år efter dødsfaldet, tilfalder Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 12. Ud over beløbet efter § 11 udbetales der til efterlevende ægtefæller, efter medlemmer af tillægspensionsordningen fra fødselsårgangene 1925 – 1940, som dør den 1. januar 1992 eller senere, et éngangsbeløb.

Stk. 2. Beløbet svarer til den kapitaliserede værdi af en pensionsydelse til den efterlevende ægtefælle. Ved beregningen forudsættes pensionsydelsen udbetalt fra dødsfaldet dog tidligst fra den efterlevendes 62. år, og idet der regnes med samme restlevealder for mænd og kvinder, jf. stk. 4.

Stk. 3. Pensionsydelsen, jf. stk. 2, efter et medlem, der er født senest den 31. december 1930, udgør 20 pct. af den egenpension og bonuspension, som det pågældende medlem den 1. januar 1992 har optjent ret til. For medlemmer født i perioden 1. januar 1931 – 31. december 1940 aftrappes procenten jævnt, således at der for medlemmer, der er født den 1. januar 1941 eller senere, ikke beregnes nogen pensionsydelse.

Stk. 4. Ved kapitaliseringen medregnes fra den efterlevende ægtefælles 67. år kun den del af pensionsydelsen efter stk. 3, der sammenlagt med pensionsydelsen efter § 11, stk. 3, overstiger den efterlevendes eventuelle egenpension (inklusive bonuspension), jf. kap. III. Er den efterlevende ved dødsfaldet ikke fyldt 67 år, medregnes ved beregningen af egenpensionen forventede bidrag indtil 67-året, beregnet på grundlag af den forudgående bidragsbetaling.

Stk. 5. For éngangsbeløbet efter denne bestemmelse gælder det samme som nævnt i § 11, stk. 4-6.

§ 13. Til efterlevende ægtefæller efter medlemmer af tillægspensionsordningen, som er født senest den 31. december 1924, og som dør den 1. januar 1992 eller senere, udbetales der ved dødsfaldet dog tidligst ved den efterlevendes 62. år, et éngangsbeløb, jf. stk. 3.

Stk. 2. Til efterlevende ægtefæller, som er født den 1. januar 1930 eller senere, efter medlemmer, der er døde før den 1. januar 1992, udbetales der ved den efterlevendes 62. år et éngangsbeløb, jf. stk. 3.

Stk. 3. Éngangsbeløbene efter stk. 1 og 2, beregnes som den kapitaliserede værdi af en pensionsydelse til den efterlevende ægtefælle, der svarer til halvdelen af afdødes egenpension og bonuspension eller den egenpension og bonuspension, som afdøde ville være berettiget til at få udbetalt fra sit fyldte 67. år på grundlag af de indtil dødsfaldet indbetalte bidrag og bonustilskrivning.

Stk. 4. Ved kapitaliseringen forudsættes pensionsydelsen udbetalt fra dødsfaldet, dog tid-

ligst fra den efterlevende ægtefælles 62. år, jf. stk. 5.

Stk. 5. Ved kapitaliseringen medregnes fra den efterlevende ægtefælles 67. år dog kun den del af pensionsydelsen, jf. stk. 3, der overstiger ægtefællens evt. egenpension (inklusive bonuspension, jf. kap. III). Er den efterlevende ægtefælle ved dødsfaldet ikke fyldt 67 år, medregnes ved beregningen af egenpensionen forventede bidrag indtil 67-året, beregnet på grundlag af den forudgående bidragsindbetaling.

Stk. 6. Éngangsbeløbene efter stk. 1 og 2, udbetales på betingelse af, at ægteskabet har varet i 10 år, og at afdøde har opnået ret til fuld pension, jf. §§ 6, 7 og 8, for i alt 10 år.

§ 14. Hvor retten til udbetaling af ægtefællepension og bonuspension er opnået før den 1. januar 1992, ydes pensionen efter de hidtil gældende regler. Retten bortfalder ved indgåelse af nyt ægteskab, men genindtræder efter anmodning, hvis ægteskabet ophører.

Stk. 2. Opfylder den efterlevende ægtefælle samtidig betingelserne for at modtage tillægspension i form af egenpension i henhold til kapitel III, har pågældende kun ret til den største af pensionerne.

Stk. 3. Ægtefællepensionen udbetales i øvrigt i overensstemmelse med reglerne i § 9, stk. 1 og 2.

§ 14a. Udbetaling af éngangsbeløb efter §§ 11, 12 og 13 sker efter anmodning fra den berettigede.

Stk. 2. De nærmere regler for beregning af éngangsbeløb efter §§ 11, 12 og 13, samt beregning af egenpension efter § 12, stk. 4 og § 13, stk. 4, fastsættes af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension, der ligeledes med Finanstilsynets godkendelse fastsætter regler for bestemmelse af kapitaliseringsværdier.«.

Kapitel IV

Ægtefællepension

§ 11. Tillægspension i form af pension til ægtefællen efter en tillægspensionist eller et medlem, der er afgået ved døden, ydes på betingelse af, at

- 1) den efterlevende ægtefælle er fyldt 62 år,
- 2) den afdøde ægtefælle har opnået mindst 10 års anciennitet og
- 3) ægteskabet har varet mindst 10 år.

Stk. 2. Opfylder den efterlevende ægtefælle samtidig betingelserne for at modtage tillægspension i form af egenpension i henhold til kapitel III eller regler fastsat efter § 4 a, stk. 4, har pågældende kun ret til den største af pensionerne.

Stk. 3. Retten til ægtefællepension bortfalder ved indgåelse af nyt ægteskab, men genindtræder efter begæring, hvis ægteskabet ophører.

§ 12. Ægtefællepension ydes efter begæring fra dødsfaldet. Modtog afdøde tillægspension i form af egenpension, ydes ægtefællepension først fra den dato, fra hvilken afdødes egenpension bortfalder.

Stk. 2. For tiden forud for begæringens indgivelse kan der højst ydes 6 måneders ægtefællepension.

Stk. 3. Ægtefællepension udbetales i øvrigt i overensstemmelse med reglerne i § 9, stk. 1.

§ 13. Ægtefællepensionen udgør halvdelen af den tillægspension, som den afdøde ægtefælle modtog ved dødsfaldet eller ville have været berettiget til at modtage fra sit fyldte 67. år på grundlag af de indtil dødsfaldet indbetalte bidrag.

Stk. 2. Er den efterlevende ægtefælle berettiget til ægtefællepension på grundlag af mere end ét ægteskab, kan den samlede ægtefællepension højst udgøre halvdelen af den fulde tillægspension i henhold til § 5, stk. 2, eller regler fastsat efter § 4 a, stk. 4, og af eventuel forhøjelse ydet en af de afdøde ægtefæller i medfør af § 10.

§ 14. (Bortfaldet ved lov nr. 159 af 12. april 1978).

9. § 15 affattes således:

»§ 15. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter størrelsen af årsbidraget, som er det bidrag, der for beskæftigelse hos samme arbejdsgiver årligt skal betales for et fuldtidsbeskæftiget medlem. Beslutning herom skal godkendes af repræsentantskabet ved simpelt flertal, dog at såvel et flertal af arbejdsgiverrepræsentanter som et flertal af lønmodtagerrepræsentanter skal stemme for beslutningen.

Stk. 2. For medlemmer, der ikke er fuldtidsbeskæftigede, betales der for beskæftigelse hos samme arbejdsgiver enten 2/3, 1/3 eller intet bidrag afhængig af beskæftigelsens omfang.

Stk. 3. For at sikre, at medlemmer med samme beskæftigelsesgrad uanset beskæftigelsesform og aflønningsperiode får indbetalt bidrag af samme størrelse, jf. dog § 4a, fastsætter arbejdsministeren efter forhandling med finansministeren og bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension regler for beregning af bidrag under beskæftigelse hos samme arbejdsgiver, herunder nærmere regler om:

- 1) årsbidragets opdeling på lønperioder, samt de timegrænser, der er afgørende for, hvornår der skal betales fuldt, 2/3, 1/3 eller intet bidrag,
- 2) beregning af det timetal, der lægges til grund for bidragsbetalingen for medlemmer, hvis arbejdstid ikke kendes, og
- 3) bidragets størrelse for persongrupper, der typisk har beskæftigelse hos flere arbejdsgivere inden for en enkelt uge.

Stk. 4. Arbejdsgiveren betaler 2/3 af bidraget og medlemmet 1/3.

Stk. 5. Medlemmer, der bevarer deres medlemskab i medfør af § 2, stk. 2, betaler selv det samlede bidrag efter stk. 1.

Stk. 6. Bidragsbetaling for et medlem ophører ved dets fyldte 67. år.«

§ 15. Bidraget udgør for medlemmer med mindst 30 timers ugentlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver 9 kr. pr. uge, hvoraf arbejdsgiveren betaler 6 kr. og medlemmet 3 kr. For medlemmer med 20–29 timers ugentlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget 6 kr., hvoraf arbejdsgiveren betaler 4 kr. og medlemmet 2 kr. For medlemmer med 10–19 timers ugentlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget 3 kr., hvoraf arbejdsgiveren betaler 2 kr. og medlemmet 1 kr.

Stk. 2. For månedslønnede med mindst 130 timers månedlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget pr. måned 36 kr., hvoraf arbejdsgiveren betaler 24 kr. og medlemmet 12 kr. For månedslønnede medlemmer med 86½–129 timers månedlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver udgør bidraget pr. måned 24 kr., hvoraf arbejdsgiveren betaler 16 kr. og medlemmet 8 kr. For månedslønnede medlemmer med 43½–86½ timers månedlig beskæftigelse udgør bidraget pr. måned 12 kr., hvoraf arbejdsgiveren betaler 8 kr. og medlemmet 4 kr.

Stk. 3. For de lønmodtagergrupper, der er omhandlet i § 2, stk. 3, fastsætter arbejdsmini-

steren efter forhandling med de interesserede arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer de nærmere regler for bidragsbetalingen.

Stk. 4. For lønmodtagere, hvis arbejdstid ikke kendes, udregnes det timetal, der lægges til grund for bidragsbetalingen, efter tilsvarende regler som fastsat i § 4, stk. 1, c).

Stk. 5. Medlemmer, der bevarer deres medlemskab i medfør af § 2, stk. 2, betaler selv det samlede bidrag efter stk. 1–4 med de ændringer, der er fastsat efter § 19, stk. 3.

Stk. 6. Bidragsbetaling for et medlem ophører ved dets fyldte 67. år.

10. § 16 ophæves.

§ 16. Det påhviler ledelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension at tage op til overvejelse, hvorledes og fra hvilket tidspunkt de i § 15 anførte bidragssatser skal reguleres for at imødegå de finansielle forpligtelser, som bestemmelserne i kapitel IV om ægtefællepension medfører for ordningen.

11. § 17, stk. 7, ændres »anciennitet i henhold til § 8« til: »pensionsret«.

§ 17. — — —

Stk. 7. Hvis der ikke opnås dækning hos arbejdsgiveren for skyldige bidrag eller disse eftergives, tillægges der lønmodtageren anciennitet i henhold til § 8 for det manglende bidrag.

12. § 17a, stk. 2, ændres »fuldt bidrag efter § 15, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt.« til: »årsbidrag efter § 15, stk. 1.«

§ 17a. — — —

Stk. 2. Beløbet beregnes af Arbejdsmarkedets Tillægspension på grundlag af de samlede bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension, som er modtaget fra arbejdsgiveren i en forudgående 3 måneders periode. Beløbet udgør 1.166,40 kr. om året for hver gang arbejdsgiveren indbetaler et beløb, der svarer til fuldt bidrag efter § 15, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt.

13. §§ 18, stk. 2, 27, stk. 1-5 og 32, stk. 1 ændres »forsikringsrådet« til: »Finanstilsynet« og »rådet« ændres til: »tilsynet«.

§ 18. — — —

Stk. 2. Forsikringsplanen – og ændringer heri – skal godkendes aktuarmæssigt af forsikringsrådet.

§ 27. De af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension i henhold til § 19, stk. 1, foretagne aktuarmæssige opgørelser skal sendes til forsikringsrådet. Opgørelserne skal foretages af en af forsikringsrådet godkendt aktuar.

Stk. 2. Forsikringsrådet er berettiget til at afkræve Arbejdsmarkedets Tillægspension enhver oplysning, som rådet anser for fornøden til den aktuarmæssige bedømmelse af ordningen. Rådet skal til enhver tid have adgang til at gøre sig bekendt med institutionens bøger, regnskaber og hele virksomhed.

Stk. 3. Efter at forsikringsrådet har gennemgået opgørelsen, jf. stk. 1, afgiver rådet indberetning herom til arbejdsministeren og underretter Arbejdsmarkedets Tillægspension om indberetningens indhold.

Stk. 4. Finder forsikringsrådet, at Arbejdsmarkedets Tillægspension ikke på det foreliggende grundlag fuldt ud vil kunne fyldestgøre sine forpligtelser, afgiver rådet efter at have forhandlet med Arbejdsmarkedets Tillægspension indberetning herom til arbejdsministeren.

Stk. 5. Til dækning af udgifterne ved forsikringsrådets tilsyn i henhold til stk. 1–4 fastsætter arbejdsministeren efter samråd med industriministeren et gebyr, der udredes af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

§ 32. Med bøde eller hæfte straffes, hvis strengere straf ikke er forskyldt efter anden lovgivning, den, der som medlem af bestyrelse eller repræsentantskab eller som direktør, aktuar eller revisor for Arbejdsmarkedets Tillægspension,

- a. undlader at opfylde de pligter, der påhviler ham efter loven,
- b. giver urigtige eller vildledende oplysninger til arbejdsministeren, forsikringsrådet eller andre offentlige myndigheder eller til ledelsen om forhold, der vedrører Arbejdsmarkedets Tillægspension,
- c. gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed, der kan medføre tab for Arbejdsmarkedets Tillægspension eller medlemmerne.

14. § 19, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

§ 19. ---

Stk. 3. Ledelsen kan ligeledes ændre bidragene efter § 15 til Arbejdsmarkedets Tillægspension. Beslutning herom skal godkendes af repræsentantskabet ved simpelt flertal, dog at såvel et flertal af arbejdsgiverrepræsentanter som et flertal af lønmodtagerrepræsentanter skal stemme for beslutningen.

15. To steder i § 21, stk. 3, og i § 23, stk. 1, ændres »Fællesrådet for danske Tjenestemænds- og Funktionærorganisationer« til: »Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd«.

§ 21. ---

Stk. 3. Af lønmodtagerrepræsentanterne udpeges:

9 af Landsorganisationen i Danmark, hvoraf én skal repræsentere lønmodtagere inden for butiks-, handels- og kontorvirksomhed, én skal repræsentere lønmodtagere inden for landbrugsområdet, og én skal repræsentere lønmodtagere ansat i stat og kommuner;

2 af Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer, hvoraf én skal repræsentere lønmodtagere ansat i stat og kommuner;

1 af FR-Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark;

3 af arbejdsministeren efter samråd med lønmodtagerorganisationer, der ikke er tilsluttet Landsorganisationen i Danmark, Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer eller FR-Hovedorganisation for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark.

§ 23. ---

Stk. 3. Bestyrelsen skal lede administrationen af Arbejdsmarkedets Tillægspension i overensstemmelse med reglerne i denne lov og den godkendte forsikringsplan.

16. I § 28, stk. 1, ændres »§ 19, stk. 2 og 3« til: »§ 15, stk. 1 og § 19, stk. 2«.

§ 28. Arbejdsmarkedets Tillægspensions afgørelser i henhold til denne lov om

- a. medlemskab
- b. bidrag, herunder om beregning og opkrævning

Bilag til f. t. l. vedr. Arbejdsmarkedets Tillægspension

- c. pension, eller
- d. beregning af beløb efter § 17 a, stk. 2 kan – bortset fra beslutninger truffne i henhold til § 19, stk. 2 og 3 – inden for en frist af 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen er meddelt, indbringes for et ankenævn.

§ 30. — — —

Stk. 2. Offentlige myndigheder, ulykkesforsikringsselskaber samt arbejdsgivere, lønmodtagere og faglige organisationer skal på begæring overlade Arbejdsmarkedets tillægspension og ankenævnet enhver oplysning, som er af betydning for afgørelsen af pensionsspørgsmål i henhold til denne lov.

17. I § 30, stk. 2, ændres »Ulykkesforsikringsselskaber« til: »Forsikringsselskaber, der tegner arbejdsskadeforsikringer«.